

Executive Summary of Tikha Goseda Sirkholigaon Gairagaon WS Sub-Project (TGSGWSP)

The Government of Nepal is implementing the Water Sector Governance and Infrastructure Support Project (WaSGISP) to strengthen the capacity for service delivery under federalism and increase access to improved water supply and sanitation services in six local governments (municipalities and rural municipalities) of Karnali and Sudurpaschim Provinces through the financial assistance from World Bank (80 million USD out of 100 million). The selected participating municipalities are Birendranagar and Sharada municipalities from Karnali Province and Dipayal-Silgadhi Municipality and three rural municipalities (RMs); namely Janaki, Joshipur, and Bardagoriya from Sudurpaschim Province. Among these six local governments, Dipayal Silgadhi Municipality is the district headquarters of Doti District in Sudurpaschim Province. It lies in the lesser Himalayas on the bank of Seti River. Dipayal Silgadhi Municipality has total 9 wards, which are scattered across 163 square kilometers of geographical area. According to 2021 Census conducted by Central Bureau of Statistics (CBS), Dipayal Silgadhi Municipality had total population of 33,968.

Dipayal Silgadhi Municipality has intended the enhancement of Tikha Goseda Sirkholigaon Gairagaon WS Sub- Project (TGSGWSP) located at Dipayal Silgadhi Municipality Ward no. 1 and 3, Doti district in the Sudur Paschim Province. The project area includes Goseda, Tikha, Sirkholi Gaon, and Gaira Gaon in ward no. 1 and Ichhali, Saran, Patkani, Kholi, and Saltada in ward no. 3 of Dipayal Silgadhi Municipality. The total population of the service area is 3,855 residing in 614 HHs.

Environmental and Social Screening of the proposed project is undertaken in order to justify and suggest the level of environmental and social assessment to be carried out for the project. Environmental Screening was carried out with reference to Schedule 1, 2 and 3 of Environmental Protection Rule (EPR 2020) and guidance provided by ESMF of World Bank.

Description of the Environment

The project site is located in Dipayal Silgadhi Municipality, ward no. 1 and 3 in the middle hill region of Doti district. The terrain of the project site differs from plain area (sump well site) to gentle slope (RVT 1, RVT-2, RVT-3 and RVT-4). The project components will be in public lands and right-of-way (ROW) of public roads. There are no protected areas, wetlands, mangroves, or estuaries in or near the subproject locations.

Potential Environmental and Social Impacts and Mitigation Measures

The environmental and social assessment of the Tikha Goseda Sirkholigaon Gairagaon WS Sub-Project however is not likely to have significant adverse environmental impacts that are irreversible, diverse, or unprecedented. Potential impacts are unlikely to affect areas larger than the sites or facilities subject to physical works. These impacts are site-specific and in most cases, designed mitigation measures will address the impacts.

The existing pipelines are very old and undersized; hence a new water supply system has been designed instead of rehabilitation of these pipelines to provide a higher service level with the concept of the “one household one tap principle”. Similarly, the distribution pipes are also designed to pass through public land, along the foot trails and barren land as far as possible. Hence,



नगर पंचायत

no significant impacts are expected. In case of transmission and distribution pipes passing through the private land, land with physical structures and residential plots are avoided. Only the barren and degraded private land will be used.

There is a possibility of dust emission during construction period by construction activities and vehicles movements. This may affect the local people and workers as well as agricultural crops. Water sprinkling near the construction sites, settlements, stockpiled areas and school areas will be carried out during construction period to minimize the dust nuisance. The material transporting vehicles will be covered to control the dust blown during transporting the materials. Construction activities also increase the noise level. To minimize the effect of noise pollution during and after construction, horn will be restricted and "no horn" board will be erected. Production of solid waste at labor camp is one of the problem if not managed properly will pollute the surrounding environment. The contractor shall be responsible for management of labor camp so as solid waste.

The budget for the implementation of Environment and Social Management Plan (ESMP) is NRs 1,000,000.00 that include disposal of spoil, air quality, noise level monitoring, dust control, waste management and labor camp management, occupational health and safety, installation of sign boards, greenery promotion/ enhancement activities near/around the project sites, orientation program on occupational safety and health (OSH), gender based violence (GBV) and sexual exploitation and abuse/sexual harassment (SEA/SH). The implementation costs of mitigation measures are covered in civil work contract. The contractor will be responsible for implementing the mitigation measures given in ESMP along with PIU/MST.

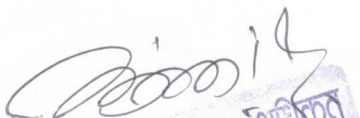
Governance and Institutional Arrangements

At present, Tikha Gaun and Goseda get water from the existing Tikha Water Supply Scheme. There are 39 community taps, and each tap has a monthly tariff of NPR 3,000. The cost is shared by the households using that tap, so the amount each household pays depends on how many families share the tap. This tariff system was started by the old Water Users Committee (UC), but now the UC is not active. The plumber collects the tariff directly and keeps it as his salary and maintenance. There is no proper record-keeping. Before, Sirkholi and Gaira Gaun also got water from this scheme, but due to shortages, they no longer receive water from it. Now they depend on traditional stone fountains (dhunge dhara).

For the new Tikha Goseda Sirkholigaon Gairagaon Water Supply Sub-Project (TGSGWSP), a proper management system is needed. As per the WASH Act of Dipayal Silgadhi Municipality, a corporate utility model should be set up, with clear rules for collecting tariffs, keeping records, and using the fund for operation, maintenance, and future repairs. The tariff should be fair and affordable to ensure the system can run smoothly in the long run.

Conclusion

The Tikha Goseda Sirkholigaon Gairagaon WS Project, facilitated by WaSGISP in Dipayal Silgadhi Municipality aims to provide safe drinking water access to 614 households, promoting community well-being and sustainable development. It's Environmental and Social Management Plan (ESMP) outlines measures to obtain necessary consents, manage waste, and mitigate disruptions during construction. Social harmony is prioritized through local employment and cultural sensitivity. Occupational health and safety measures include personal protective


सिर्खोली गाउँपालिका




सिर्खोली गाउँपालिका

सिर्खोली गाउँपालिका

equipment and first aid provisions. During operation, air, water quality and infrastructure maintenance will be monitored for long-term sustainability. Overall, the project exemplifies responsible development practices, ensuring community well-being and environmental protection. Additionally, the ESMP outlines the roles of stakeholders and emphasizes social accountability via a Grievance Redress Mechanism (GRM) at project and central levels. This comprehensive framework underscores the project's commitment to sustainable development and minimizing adverse environmental and social impacts. Strong and transparent governance, with fair and affordable tariffs, will be essential to ensure the scheme's long-term sustainability.

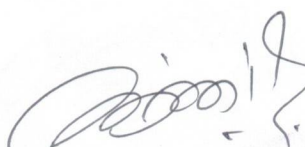
कार्यकारी सारांश

नेपाल सरकारले कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशका ६ स्थानीय तहमा संधीयता अन्तर्गत सेवा प्रवाहको क्षमतालाई सुदृढ गर्न र सुधारिएको खानेपानी तथा सरसफाई सेवामा पहुँच बढाउन खानेपानी क्षेत्रगत सुशासन तथा पूर्वाधार सहयोग परियोजना (WaSGISP) कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। विश्व बैंक (१०० मिलियन मध्ये ८० मिलियन अमेरिकी डलर) को आर्थिक सहयोगमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमका लागि दुई प्रदेशहरूका ६ वटा पालिकाहरू छनोट गरिएका छन्। छनोट भएका पालिकाहरूमा कर्णाली प्रदेशको वीरेन्द्रनगर नगरपालिका, सुर्खेत र शारदा नगरपालिका, सल्यान रहेका छन् भने सुदूरपश्चिमका दिपायल सिलगढी नगरपालिका डोटी, जानकी गाउँपालिका, जोशीपुर गाउँपालिका र बर्दगोरिया गाउँपालिका कैलाली रहेका छन्। यी ६ स्थानीय तहमध्ये सुदूरपश्चिम प्रदेशको डोटी जिल्लाको सदरमुकाममा रहेको दिपायल सिलगढी नगरपालिका एक हो, जसका कतिपय समुदायहरू सेती नदीको किनारमा अवस्थित छन्। दिपायल सिलगढी नगरपालिका १६३ वर्ग किलोमिटर भौगोलिक क्षेत्रफलमा फैलिएको छ र यसमा जम्मा ९ वटा वडा छन्। केन्द्रीय तथ्यांक ब्यूरो (CBS) ले गरेको सन् २०२१ को जनगणना अनुसार दिपायल सिलगढी नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ३३,९६८ रहेको छ।


सुदूरपश्चिम प्रदेशको डोटी जिल्ला अन्तर्गत दिपायल सिलगढी नगरपालिका वडा नं. १ मा रहेको तिखा, गोसेडा, सिरखोली गाउँ, गैरा गाउँ, र वडा नं. ३ मा रहेको इछाली, सरण, पटकानी, खोली र साल्टडामा खानेपानी योजना (TGSGWSP) को विस्तार गर्ने उद्देश्य दिपायल सिलगढी नगरपालिकाले लिएको छ। यस योजनाको (सेवा) क्षेत्र अन्तर्गत कुल ६१४ घरधुरी र जनसंख्या ३,८५५ रहेको छ। योजनाका लागि गरिने वातावरणीय र सामाजिक मूल्याङ्कनको स्तरलाई औचित्य र सुझाव दिन प्रस्तावित योजनाको वातावरणीय र सामाजिक स्क्रिनिङ गरिएको छ। वातावरणीय स्क्रिनिङ वातावरण संरक्षण नियमावली (ईपीआर २०२०) को अनुसूची १, २ र ३ को मन्दर्भमा र विश्व बैंकको ESMF द्वारा प्रदान गरिएको मार्गदर्शनको आधारमा गरिएको छ।

वातावरणको विवरण

योजना स्थल डोटी जिल्लाको मध्य पहाडी क्षेत्र दिपायल सिलगढी नगरपालिका वडा नं. १ र ३ मा रहेको छ। परियोजना स्थलको भूभाग समतल क्षेत्र (संप वेल साइट) देखि हल्का ढलान (WTP साइट, RVT-2, RVT-3 र RVT-4) मा फरक छ। परियोजनाका संरचनाहरू सार्वजनिक जग्गाहरू र सार्वजनिक सडकहरूको क्षेत्राधिकार


स्थानीय अधिकृत




नगर प्रमुख

(ROW) मा हुनेछन्। योजनाको निर्माण गरिने स्थानहरूमा वा नजिकै कुनै संरक्षित क्षेत्रहरू, सिमसारहरू वा मुहानहरू छैनन्।

सम्भावित वातावरणीय र सामाजिक प्रभाव र न्यूनीकरण उपायहरू

तिखा गोसेडा सिरखोलीगाउँ गैरा गाउँ खानेपानी योजनाको वातावरणीय र सामाजिक मूल्याङ्कनले अपरिवर्तनीय, विविध वा अभूतपूर्व वातावरणीय प्रभाव पार्ने सम्भावना छैन। विद्यमान पाइपलाइनहरू धेरै पुराना र साना आकारका छन्; यी पाइपलाइनहरूको पुनर्स्थापनाको सट्टा 'एक घर एक धारा'को सिद्धान्तका साथ उच्च सेवा स्तर प्रदान गर्न नयाँ खानेपानी प्रणालीको डिजाइन गरिएको छ। त्यसैगरी, वितरण पाइपहरू सम्भव भएसम्म सार्वजनिक जग्गा, पैदल मार्ग र बाँझो जमिनबाट जाने गरी डिजाइन गरिएको छ, तसर्थ कुनै महत्वपूर्ण प्रभाव नहुने अपेक्षा गर्न सकिन्छ। निजी जग्गाबाट प्रसारण र वितरणको पाइप लैजाँदा भौतिक संरचनासहितको जग्गा र आवासीय जग्गालाई भौतिक संरचना निर्माण गर्न असर नपर्ने गरी सकभर बाँझो र जीर्ण निजी जग्गा मात्र प्रयोग गरिनेछ।

निर्माण कार्य र सवारी साधनको आवागमनबाट निर्माण अवधिमा धुलो उत्सर्जन हुने सम्भावना रहन्छ। यसले स्थानीय जनता, मजदुर र कृषि बालीलाई असर गर्न सक्छ। धुलोको असर कम गर्न निर्माण अवधिमा निर्माण स्थल, बस्ती, भण्डारण क्षेत्र र विद्यालय क्षेत्र नजिक नियमित अन्तरालमा पानी छर्केर असर कम गरिनेछ। सामग्री ढुवानी गर्दा उड्ने धुलो नियन्त्रण गर्न निर्माण सामग्री छोपेर सवारी साधन चलाइने छ। निर्माण गतिविधिहरूले ध्वनिको स्तर पनि बढाउँछ। निर्माणको क्रममा र पछि ध्वनी प्रदूषणको प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न हर्न बजाउन प्रतिबन्ध लगाइनेछ र "नो हर्न" बोर्ड खडा गरिनेछ। श्रम शिविरमा ठोस फोहोर उत्पादन समस्या मध्ये एक हो र यदि उचित व्यवस्थापन नगरे वरपरको वातावरण प्रदूषित हुनेछ। ठोस फोहोरको रूपमा श्रम शिविरको व्यवस्थापनको जिम्मेवारी ठेकेदारको हुनेछ।

वातावरण तथा सामाजिक व्यवस्थापन योजना (ESMP) कार्यान्वयनको बजेट रु. १०,०००००० (रुपैयाँ दश लाख) रहेको छ जसमा फोहोरको विसर्जन, हावाको गुणस्तर, ध्वनीको प्रदूषण अनुगमन, धुलो नियन्त्रण, फोहोरमैला व्यवस्थापन र श्रम शिविर व्यवस्थापन, व्यावसायिक स्वास्थ्य तथा सुरक्षा, साइन बोर्ड स्थापना, परियोजना स्थल वरपर हरियाली प्रवर्द्धन/वृद्धिका गतिविधिहरू, पेशागत सुरक्षा, लिङ्गमा आधारित हिंसा (GBV) र यौन शोषण र दुर्व्यवहार/यौन उत्पीडन (SEA/SH) मा न्यूनीकरणका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन लगायतका कार्यहरूका लागि आवश्यक रकम निर्माण सम्झौता कागजातमा समेटिएको छ। PIU/MST सँग ESMP मा दिइएका न्यूनीकरण उपायहरू कार्यान्वयन गर्न निर्माण व्यवसायी जिम्मेवार हुनेछ।

सुशासन तथा संस्थागत व्यवस्था



[Signature]
नगर प्रमुख

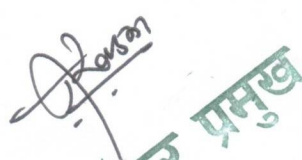
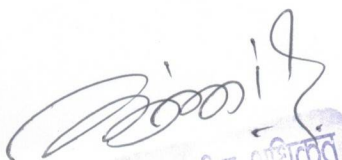
[Signature]
वि.प्र.स. प्रशासकीय अधिकृत

हाल तिखा र गोसेडा गाउँका उपभोक्ताहरूले विद्यमान तिखा खानेपानी योजना (Tikha Water Supply Scheme) बाट पानी प्राप्त गर्दै आएका छन् । यस योजनामा ३९ वटा सामुदायिक धारा छन्, र प्रत्येक धाराको मासिक महसुल रु. ३,००० तोकिएको छ । धाराको प्रयोग गर्ने परिवारहरूको संख्याका आधारमा शुल्क विभाजन गरिन्छ, जसका कारण प्रत्येक परिवारले तिर्नुपर्ने रकम फरक-फरक हुन्छ । यस शुल्क प्रणालीको सुरुवात पहिल्यै गठन भएको खानेपानी उपभोक्ता समिति (Water Users Committee) ले गरेको थियो, तर हाल उक्त समिति सक्रिय छैन । अहिले शुल्क प्लम्बरले सिधै असुल गरी आफ्नो तलब र मर्मत सम्भार को रूपमा राख्छ । कुनै व्यवस्थित अभिलेख राखिएको छैन । पहिले सिर्खोली र गैरा गाउँका बासिन्दाले पनि यसै योजनाबाट पानी पाउँथे, तर पानीको अभावका कारण अहिले उनीहरूलाई आपूर्ति गरिएको छैन । अहिले उनीहरू परम्परागत ढुंगेधाराबाट पानी प्रयोग गरिरहेका छन् ।

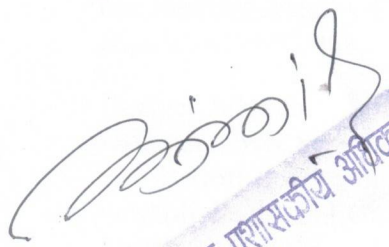
नयाँ तिखा-गोसेडा-सिर्खोली गाउँ-गैरा गाउँ खानेपानी उप-आयोजना (TGSGWSP) को दिगोपनाका लागि उचित व्यवस्थापन प्रणाली आवश्यक छ । दिपायल सिलगढी नगरपालिकाको WASH ऐनअनुसार, स्पष्ट नियमसहित शुल्क असुल गर्ने, अभिलेख राख्ने, र संकलित रकम सञ्चालन, मर्मत तथा भविष्यको मर्मत-संभारमा प्रयोग गर्ने प्रावधान भएको एक संस्थागत (corporate utility) मोडेल स्थापना गरी महसुल न्यायसंगत र सबैले वहन गर्नसक्ने गरी तोकिएको हुनुपर्छ, जसले गर्दा योजना लामो समयसम्म सुचारु रूपमा सञ्चालनमा रहने छ ।

निष्कर्ष


तिखा, गोसेडा, सिरखोली गाउँ, गैरा गाउँ, खानेपानी योजना द्वारा ६१४ घरधुरीमा सुरक्षित खानेपानीको पहुँच प्रदान गर्ने, सामुदायिक कल्याण र दिगो विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । यो वातावरण र सामाजिक व्यवस्थापन योजना (ESMP) ले आवश्यक सहमतिहरू प्राप्त गर्ने, फोहोर व्यवस्थापन गर्ने, र निर्माणको क्रममा अवरोधहरू कम गर्ने उपायहरू प्रस्तुत गरिएको छ । स्थानीय रोजगारी र सांस्कृतिक संवेदनशीलता मार्फत सामाजिक सदभावलाई प्राथमिकता दिइनेछ । व्यावसायिक स्वास्थ्य र



सुरक्षा उपायहरूमा व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरण र प्राथमिक उपचार प्रावधानहरू समावेश गरिएका छन् । सञ्चालनको क्रममा, पानीको गुणस्तर र पूर्वाधार मर्मत दीर्घकालीन दिगोपनाका लागि अनुगमन गरिनेछ । समग्रमा योजनाले समुदायको कल्याण र वातावरण संरक्षण सुनिश्चित गर्दै जिम्मेवार विकास अभ्यासहरूको उदाहरण दिन्छ । यसका साथै ESMP ले सरोकारवालाहरूको भूमिकाको रूपरेखा बनाउँछ । योजना र केन्द्रीय स्तरहरूमा गुनासो निवारण संयन्त्र (GRM) मार्फत सामाजिक उत्तरदायित्वलाई जोड दिन्छ । यस विस्तृत ढाँचाले दिगो विकास र प्रतिकूल वातावरणीय र सामाजिक प्रभावहरूलाई न्यूनीकरण गर्न योजनाको प्रतिबद्धतालाई जोड दिन्छ । योजनाको दीर्घकालीन दिगोपनाका लागि दृढ र पारदर्शी सुशासनको व्यवस्था तथा न्यायसंगत र सबैले वहन गर्नसक्ने महसुलको व्यवस्था अत्यावश्यक हुनेछ ।


नि.प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत




नगर प्रमुख